

Seminaroppgavesett 5

A. Overskuddsbegreper i samfunnsøkonomi

1. Forklar hva som menes med (a) konsumentoverskudd, (b) produsentoverskudd og (c) samfunnsøkonomisk overskudd.
2. Tegn inn konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd i en figur som illustrerer markedet for en vare, når det er fullkommen konkurranse i markedet.
3. Hvilket kvantum gir maksimalt samfunnsøkonomisk overskudd i dette markedet. Forklar.
4. Hva skjer med konsument- og produsentoverskuddene dersom produsentene må betale en stykkskatt t per enhet som omsettes?
5. Dersom vi gir et subsidium til produsentene øker både konsument- og produsentoverskuddet i dette markedet, men samfunnsøkonomisk overskudd går ned. Forklar!

B. Samfunnsøkonomisk effektiv ressursbruk

Samfunnsøkonomisk effektiv bruk av ressursene forutsetter

- (i) At marginalkostnadene må være lik for alle produsentene av en vare.
- (ii) At marginal betalingsvillighet må være lik for alle kjøperne av varen
- (iii) At marginalkostnad må være lik marginal betalingsvillighet for varen

Forklar hver av disse betingelsene. Gjerne ved å vise hvordan det er minst en aktør som kan få det bedre og ingen får det verre dersom en av betingelsene ikke er oppfylt.

- (ii) Forklar hvorfor subsidiert elektrisk kraft (strøm) til en gruppe bedrifter ikke er samfunnsøkonomisk effektiv bruk av elektrisk kraft.

Diskusjonsoppgave

Perioder med sterk økning i kraftprisene de siste åra har ført til ulike krav om inngrep fra myndighetene for å hindre at grupper med lav inntekt får for stort fall i velferd. Gi en samfunnsøkonomisk vurdering av følgende to tiltak: (i) Inntektsstøtte til de med lavest inntekt for å kompensere for prisøkningen (ii) Subsidiert elektrisk kraft